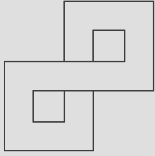


Gør tanke til handling
VIA University College



Overgang fra uddannelse til arbejdsliv – på jagt efter klinisk dygtighed

DASYS' Uddannelseskonference, Kolding den 10. maj 2023

Oplæggets pointer:

- At fokus på Klinisk dygtighed frem for fejlfinding gør en forskel
- At feltstudier som en pædagogisk metode i uddannelsen har potentiale
- At akademiske kompetencer træder frem i hverdagens analyser

Baggrund

Udfordret overgang mellem uddannelse og livet som sygeplejerske

Projekttitle:

- Klinisk dygtighed i sygeplejerskeuddannelsen - Vejledning i et klinisk forankret og alternativt struktureret bachelorprojekt

Hensigt med projektet:

- At skabe tættere forbindelse mellem uddannelse og arbejdsliv ved at gøre den sidste del af uddannelsen mere praksisnær

Hvordan gjorde vi?

	6.semester		7.semester	
Traditionelt sidste år på uddannelsen	Klinik 1: 10 uger	Klinik 2: 10 uger	Teori 1: Valgfag 6 uger	Teori 2: BA-projekt med eksamen, 14 uger
	Klinisk vejleder	Klinisk vejleder	Lektor	Lektor er vejleder
Alternativt forløb	Klinik 1: (10 uger)	Teori 1: Valgfrie forløb (6 uger) + BA projekt (4 uger)	Klinik 2: (10 uger)	Teori 2: BA projekt med eksamen (10 uger)
	Et vejlederpar bestående af én lektor samt én vejleder fra primær og/eller én vejleder fra afdeling for hospital følger den studerende i hele forløbet og deltager i bachelor-vejledning.			

Figur 1. Traditionelt versus alternativt forløb

Hvordan gjorde vi?

Udviklede et alternativt sidste uddannelsesår mhp. at understøtte overgangen (2020-2022)

- Aktionsforskningsprojekt på tværs
- Etnografiske studier gennem observation, interview og dokumentanalyser
- Organiseret i: forskningsgruppe, projektgruppe og studentergruppe

Forskningsspørgsmål

Hvordan kan /kan ikke en alternativ tilrettelæggelse med et praktisk klinisk fokus i det sidste uddannelsesår styrke brobygning mellem uddannelse og profession?

Hvilke potentialer og udfordringer oplever hhv. studerende og vejledere?

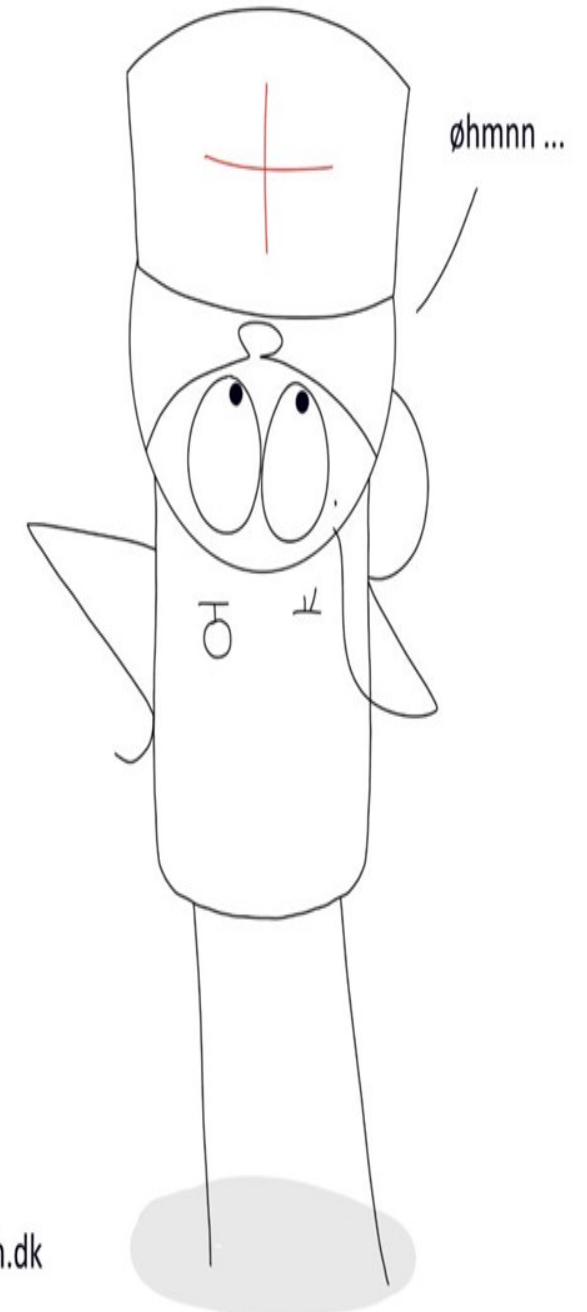
Et undersøgelses spørgsmål

Hvordan får fokus på at gå på jagt efter klinisk dygtighed,
frem for på kritisk problemløsningsidentificering,
betydning for studerendes blik på og møde med sygeplejen
og dermed for deres dannelse ind i professionen?

Hvad fandt vi?

Empiriske udledte tematikker:

1. At være nysgerrigt udforskende fremfor fejlfindende
2. At få adgang til praksisfællesskabet
3. At være medskabere af viden fra og om praksis



At være nysgerrigt udforskende fremfor fejlfindende

"Man bliver næsten skolet i gennem studiet til at man skal fejlfinde – også på kolleger"

"Det har en kæmpe betydning at vende blikket til en salutogenetiske tilgang, hvor vi har fokus på det gode i stedet for at være kritiske"

"Allerede på valgfaget undersøgte vi, hvad klinisk dygtighed er. Vi er gået i dybden. Det er sjældent jeg har følt mig så vidende"



"Før har jeg tænkt på, hvad jeg gør, hvis jeg ikke kender en procedure. Nu tænker jeg, at klinisk dygtighed er noget andet end at kende alle procedurer. Det er snarere viljen til at være dygtig"

*“Fokus på klinisk dygtighed gør noget helt specielt godt.
De studerende fortæller det, og jeg kan se og høre det.
Det skærper deres blik for, hvordan dygtighed tager form i den kliniske hverdagspraksis.
De får fokus på det gode. De får øje på, hvad de selv kan.
Det vil sætte sig som dannelse”*



At få adgang til praksisfællesskabet

"Der var en helt anden velvilje. Folk blev hængende og deltog livligt i diskussionen"

"Sygeplejerskerne er selv gået igennem samme proces med deres forforståelse af klinisk dygtighed"



"I interviewene kunne vi næsten se, hvordan sygeplejerskerne gav sig selv et skulderklap, når der blev identificeret, at de gør noget godt"

At være medskaber af viden fra og om praksis



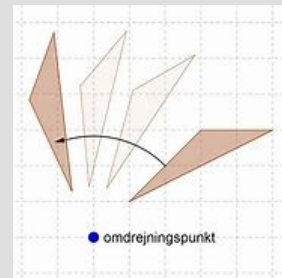
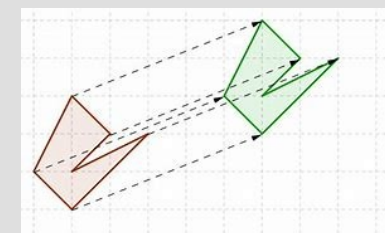
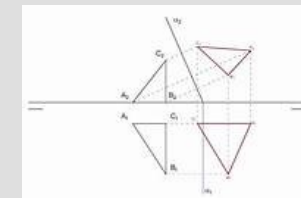
*"Vi har ikke kunnet søge på klinisk dygtighed.
Vi har skullet være fantasifulde.
Det kommer op i en højere enhed, når vi så kan
se, at der er noget teori, der støtter op om det.
Vi skaber selv ny viden gennem en
undersøgende tilgang"*

*"Det selv at skulle skabe viden fra praksis
har haft betydning for ens selvstændighed.
Vi har skullet stole på os selv
og det, vi har set og sagt"*

"Det sætter sig som dannelse" - klinisk dygtighed og professionsdannelse

*"Professionsdannelse er den specifikke forholdelsesmåde,
hvor man forholder sig i og til sin profession" (Hammershøj 2017)*

1. At spejle sig i professionelle
2. Styrkelse af professionens formål



Hvordan lykkedes det?

- på dimensionstidspunktet

“Nu glæder jeg mig bare til at blive sygeplejerske og komme i gang. Det kan kun gå for langsomt med at komme ud”.

“Vi er klar”



Hvordan lykkedes det?

– efter et år

Alle 8 nyuddannede er fortsat i job som sygeplejerske
2 af dem har skiftet ansættelsessted

- At møde hverdagen
- Fokus på det, der lykkes – trods alt
- Konstruktivt fremadskuende

De vil gerne mødes som ny i job

- men samtidig som én, der er dygtig



Take home message

Klinisk dygtighed, som bidrag til professionsdannelse

Etnografi, som en pædagogisk metode i uddannelsen

Det akademiske, som tænkning i hverdagen

Tak for i dag
og for opmærksomheden

Referencer:

Projektbeskrivelse: [Nielsen, Cathrine Sand, Lunde Frederiksen, Lisbeth, Skouenborg, Pernille Bak](#) , Holmgaard Møller, Malene, Kramer, Tina. Klinisk dygtighed i sygeplejerskeuddannelsen: vejledning i et klinisk forankret og alternativt struktureret bachelorprojekt . [Program for vejledning og mentorskab, forskningscenter for pædagogik og dannelse \(Klinisk dygtighed i sygeplejerskeuddannelsen: vejledning i et klinisk forankret og alternativt struktureret bachelorprojekt — UC Viden - Professionshøjskolernes Videndatabase\)](#)

[Nielsen, C. S.](#), Holmgaard Møller, M., Larsen, K., Kramer, T. & [Lunde Frederiksen, L.](#) (2021). [Klinikken i fokus i det afsluttende år i sygeplejerskeuddannelsen: et alternativt studentercentreret forløb om overgangen mellem uddannelse og arbejdsliv.](#) I: [Uddannelsesnyt.](#) 32, 4, s. 19-23 5 s., 5.

Holmgaard Møller, M., Larsen, K., Kramer, T., [Lunde Frederiksen, L.](#) & [Nielsen, C. S.](#) (2022). [Det sætter sig som dannelse: et skærpet blik for klinisk dygtighed styrker de studerendes tiltro til egne evner.](#) I: [Uddannelsesnyt.](#) 33, 1, s. 4-8 5 s.

Kramer, T., Larsen, K., Holmgaard Møller, M., [Nielsen, C. S.](#) & [Lunde Frederiksen, L.](#) (2022). [Kliniske vejledere og teoretiske undervisere bygger bro imellem teori og praksis i bachelorvejledningen: Projekt Klinisk dygtighed - makkerpar i bachelorvejledningen.](#) I: [Uddannelsesnyt.](#) 33, 2, s. 4-8 5 s.

Hammershøj, L.G. (2017). Dannelse i uddannelsessystemet. Gyldendal. 1. udgave.